

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zagreb

KLASA: 041-01/22-03/4
URBROJ: 613-03-22-12
Zagreb, 24. studenoga 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Možemo! –
politička platforma
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	8
III.	REVIZIJA ZA 2021.	21
	Ciljevi i područja revizije	21
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	21
	Metode i postupci revizije	22
	Nalaz za 2021.	23
	Provedba naloga i preporuka	28

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Možemo! – političke platforme (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je stekla svojstvo pravne osobe u ožujku 2019., upisom u Registar političkih stranaka. Sjedište Stranke je Ulica Petra Berislavića 12, Zagreb. Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Statut Stranke, koji je bio na snazi do ožujka 2021., donesen je u ožujku 2019. Skupština Stranke donijela je 9. ožujka 2021. novi Statut, koji je stupio na snagu danom njegova donošenja. Statutom su utvrđeni naziv, sjedište i znak Stranke, predstavljanje i zastupanje, ciljevi i način djelovanja, članstvo, oblici organiziranja, upravna tijela, način izbora i opoziva te trajanje mandata upravnih tijela, koordinacijska tijela, sredstva za rad, prestanak i način postupanja s imovinom u slučaju prestanka djelovanja Stranke te druga pitanja važna za rad Stranke.

Programom je utvrđeno da Stranka svoju politiku gradi na viziji zelene razvojne države te na nizu ambicioznih i budućnosti okrenutih ekonomskih i socijalnih politika u cilju stvaranja pravednog, zelenog, solidarnog i prosperitetnog društva.

Prema Statutu iz ožujka 2021., ciljevi osnivanja Stranke su: povećanje kvalitete života ljudi uz ekološku odgovornost prema sadašnjim i budućim generacijama; smanjenje nejednakosti na svim razinama (nejednakosti regija, ekonomskih, socijalnih i pravnih nejednakosti te nejednakosti u pristupu javnim uslugama i dobrima); realizacija decentraliziranog lokalno usmjerenog razvoja; jačanje energetske i prehrambene neovisnosti Republike Hrvatske; smanjivanje ekološkog otiska i prelazak na bezugličnu ekonomiju; unaprjeđenje obrazovanja i znanosti, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva poticanjem istraživanja, inovacija i slobode izražavanja; poticanje ekonomske demokracije, smanjivanje prekarnih oblika rada i jačanje pregovaračke moći radnika kroz kvalitetnu regulaciju radnih odnosa i sindikalnog udruživanja; definiranje razvojnih prioriteta u otvorenim demokratskim procesima s građanima; jačanje ključnih poluga socijalne države (obrazovanja, socijalnih usluga i zdravstva); modernizacija javne infrastrukture te obrana javnih dobara i usluga od privatizacije i deregulacije; reformiranje postojeće socijalne države prema načelima univerzalnosti, emancipacije, jednakopravnosti i rodne ravnopravnosti; osiguravanje rodne i spolne ravnopravnosti u svim domenama života, sprječavanje i borba protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te zaštita reproduktivnih prava žena; promicanje feminizacije politike kroz uspostavu rodne ravnoteže u preuzimanju zadataka i odgovornosti, poticanje odnosa suradnje i međusobnog osnaživanja, razvoj struktura koje potiču participaciju i doprinose demokraciji te nenasilnu komunikaciju i djelovanje; zaštita temeljnih prava i sloboda svake osobe bez obzira na porijeklo, nacionalnost, vjeru, rasu, političko opredjeljenje, spol, seksualnu orijentaciju, rodni identitet, rodno izražavanje i druga obilježja; kreiranje pravednog i progresivnog poreznog sustava; stvaranje društva koje svim svojim stanovnicima jamči jednakost pred zakonom i državnim tijelima te osigurava efikasnost i predvidljivost pravnog sustava; borba protiv klijentelizma i korupcije koje su državu i društvo od početka 1990-ih otele iz domene javnog interesa i stavile ih u službu privatnih interesa; organizacija upravnog aparata temeljenog na potrebama građana i društva u cjelini; provedba teritorijalnog preustroja na principu okrupnjivanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kako bi im se osigurali resursi za stvarnu decentralizaciju i lokalno usmjeren, promišljen razvoj; stvaranje otvorene i transparentne uprave s razvijenim instrumentima građanskog nadzora i drugih oblika sudjelovanja građana u donošenju odluka te jačanje demokratskih institucija i unaprjeđivanje oblika predstavničke i direktne demokracije.

Nadalje, u ostvarivanju ciljeva Stranka poštuje Ustav i zakone Republike Hrvatske, koristi demokratske, nenasilne parlamentarne i izvanparlamentarne načine djelovanja te surađuje s drugim političkim strankama, organizacijama civilnog društva, građanskim inicijativama i pojedincima u Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

Članom Stranke može postati svaki punoljetni, poslovno sposobni državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća njezin Statut, Etički kodeks, Program i ciljeve. Da bi postala članom Stranke, zainteresirana osoba mora prethodno biti uključena u aktivnosti Stranke kroz rad u lokalnim, tematskim ili operativnim grupama u trajanju od najmanje šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za članstvo. Članom se postaje upisom u popis članova, na temelju odluke Upravnog odbora o primanju u članstvo. Dužnosti članova Stranke su: poštovati Statut, Program te Etički kodeks Stranke; djelovati u skladu s odlukama Stranke; biti član lokalnih, tematskih ili operativnih grupa; svojim djelovanjem ne narušavati ugled Stranke u javnosti te čuvati povjerljive informacije, osobito vezane za zaštitu prava na privatnost članova.

Upravna tijela Stranke su: Skupština, Upravni odbor, Vijeće te dvoje koordinatora.

Skupština je najviše upravno tijelo Stranke koju čine svi članovi Stranke. Skupština Stranke usvaja Statut, Program Stranke i Etički kodeks te njihove izmjene i dopune, bira i razrješava dvoje koordinatora Stranke, članove Upravnog odbora te članove Vijeća; usvaja plan rada i financijski plan, godišnji izvještaj o radu i godišnji financijski izvještaj te pravilnik kojim se uređuje uključivanje u grupe, rad grupa, rad Teritorijalne, Tematske i Tehničke koordinacije te pitanja u vezi s uključenosti nečlanova i lokalnih političkih inicijativa u aktivnosti; donosi odluke o strateškim partnerstvima s drugim političkim strankama; usvaja odluku o prestanku rada Stranke i raspodjeli imovine u slučaju prestanka rada te raspravlja i odlučuje o ostalim pitanjima od interesa za Stranku. Skupština se sastaje prema potrebi, a najmanje jednom godišnje. Tijekom 2021. održane su tri sjednice Skupštine Stranke (u veljači, ožujku i prosincu).

Upravni odbor Stranke mora imati neparan broj članova, a čine ga devetero članova koje bira Skupština Stranke (dvoje koordinatora i sedmero članova koji se na mandat od dvije godine biraju iz redova članova Stranke, od kojih najmanje četiri moraju biti žene), po jedan predstavnik Teritorijalne, Tematske i Tehničke koordinacije i do pet zaposlenika Stranke te zaposlenih za potrebe rada Stranke u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu, koje biraju i razrješavaju članovi Upravnog odbora koje je izabrala Skupština Stranke. Upravni odbor upravlja radom i poslovanjem Stranke te donosi političke odluke između dviju sjednica Skupštine i Vijeća; usvaja odluke o članskom doprinosu i iznosu godišnje članarine te o promjeni adrese sjedišta Stranke; predlaže dnevni red sjednice Skupštine; predlaže Skupštini izmjenu Statuta, Programa Stranke i Etičkog kodeksa, plan rada i financijski plan, godišnji izvještaj o radu i godišnji financijski izvještaj te pravilnik koji uređuje uključivanje u grupe, rad grupa, rad Teritorijalne, Tematske i Tehničke koordinacije i pitanja vezana za uključenost nečlanova i lokalnih političkih inicijativa u aktivnosti; odlučuje o primanju članova i povredama prava i dužnosti članova Stranke, zapošljavanju u Stranci, osnivanju lokalnih, tematskih i operativnih grupa te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Upravni odbor sastaje se prema potrebi, a najmanje jednom mjesečno. Skupština Stranke imenovala je članove Upravnog odbora u ožujku 2019. te u ožujku 2021. Upravni odbor je tijekom 2021. održao 13 sastanaka.

Vijeće Stranke čini deset članova koje na mandat od dvije godine bira Skupština iz redova članova Stranke, koordinatori Stranke te sedmero članova Upravnog odbora koje bira Skupština, do pet predstavnika svake od triju koordinacija: Teritorijalne, Tematske i Tehničke, koje na prijedlog svake od koordinacija imenuju i razrješavaju članovi Vijeća, zaposlenici Stranke i zaposleni za potrebe rada Stranke u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu koji su članovi Upravnog odbora i do pet članova Stranke koji su izabrani za zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu te za župane i gradonačelnike, a koji nisu po drugoj osnovi imenovani u Upravni odbor ili Vijeće. Od deset članova Vijeća izabranih od Skupštine Stranke najmanje pet moraju biti žene. Vijeće donosi odluke o izlasku na izbore; predizbornim i poslijeizbornim koalicijama s drugim političkim strankama; modelu odabira kandidata Stranke na izborima te potvrđuje konačni izbor kandidata; usvajanju izbornog programa Stranke; podršci kandidatima drugih političkih stranaka na izborima te odlučuje o ostalim pitanjima bitnim za političko djelovanje Stranke. Vijeće se sastaje prema potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Dvoje koordinatora Stranke predstavlja i zastupa Stranku, iznosi političke stavove, saziva i predsjedava sjednicama Skupštine, Upravnog odbora i Vijeća i provodi njihove odluke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Bira ih Skupština iz redova članova Stranke, na mandat u trajanju od dvije godine. Od dvoje koordinatora najmanje jedna mora biti žena. Tijekom 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2022.) koordinatori Stranke su Sandra Benčić i Teodor Celakoski.

Prema Rješenju Ministarstva pravosuđa i uprave od 14. travnja 2021., Stranku uz dvoje koordinatora Stranke zastupa i Tomislav Domes, član Upravnog odbora Stranke.

Koordinacijska tijela Stranke su lokalne, tematske i operativne grupe te Teritorijalna, Tematska i Tehnička koordinacija. Koordinacijska tijela Stranke nisu tijela upravljanja, a njihova svrha je koordinacija aktivnosti te savjetovanje upravnih tijela Stranke.

Rad Stranke organiziran je kroz sjednice Skupštine Stranke i drugih upravnih i koordinacijskih tijela.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Stranke su prihodi od članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnih priloga (donacija), imovine u svojem vlasništvu, propagandnih materijala, organiziranja stranačkih manifestacija te iz drugih zakonom dopuštenih izvora.

Osim Statuta, donesen je i Etički kodeks Stranke.

Koncem 2021. Stranka je imala četvero zaposlenika (dvoje na puno radno vrijeme i dvoje na pola radnog vremena).

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članaka 3. i 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojima se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Prema odlukama o imenovanju osobe odgovorne za kontrolu (likvidaturu) poslovne dokumentacije iz travnja 2019. i 2021., likvidator odnosno likvidatorica obvezni su provjeriti formalnu, materijalnu i računsku točnost svih knjigovodstvenih isprava koje su osnova za evidentiranje poslovnih događaja, kako bi se utvrdila njihova ispravnost i potpunost; knjigovodstvene isprave koje nisu ispravne i potpune vratiti izdavatelju uz uputu o načinu ispravka pogreške, a ispravne i potpune knjigovodstvene isprave odobriti potpisom uz navođenje datuma i oznake likvidirano. Osobe odgovorne za kontrolu (likvidaturu) dokumentacije obavljale su formalnu, računsku i suštinsku ispravnost knjigovodstvenih isprava (ulaznih računa i druge knjigovodstvene dokumentacije).

Prema obrazloženju odgovorne osobe, odluke o financijskim pitanjima donose koordinator financija i administracije (osoba ovlaštena za zastupanje Stranke), tajnik (jedan od koordinatora Stranke) i Upravni odbor na način da o manjim troškovima odlučuje koordinator financija i administracije samostalno, a o većim troškovima uz suglasnost tajnika, a prema potrebi i Upravnog odbora Stranke.

Računovodstvene poslove obavlja ovlaštena pravna osoba na temelju Ugovora o obavljanju računovodstvenih usluga iz ožujka 2019. te dodatka navedenom Ugovoru iz veljače 2021.

Etičkim kodeksom Stranke (iz prosinca 2020.) utvrđena su načela ponašanja i postupanja svih članica i članova Stranke i platforme Možemo! u javnosti i u suradnji s drugim političkim i društvenim subjektima. Također, uređeno je postupanje u slučaju povrede načela utvrđenih Etičkim kodeksom. Tijekom 2021. nije bilo postupanja po Etičkom kodeksu.

Stranka provodi vanjsku komunikaciju putem mrežnih stranica Stranke (objavljeni su Program, Statut i Etički kodeks Stranke, izborni programi i druge informacije o radu i djelovanju Stranke), društvenih mreža (Facebook, Instagram, Twitter i YouTube) i medijskih priopćenja te organizacijom javnih događanja (konferencije za medije, javne akcije i medijski nastupi predstavnika Stranke). Unutarnju komunikaciju provodi na sjednicama Skupštine i drugih tijela Stranke (izravno ili putem videokonferencija).

Planiranje

Skupština Stranke donijela je u prosincu 2020. Financijski plan i Godišnji program rada za 2021. te njihove izmjene i dopune u prosincu 2021.

Financijski plan te Izmjene i dopune Financijskog plana za 2021. sadrže Plan prihoda i rashoda, Plan zaduživanja i otplata, Obrazloženje Financijskog plana te Postupak za donošenje izmjena i dopuna financijskog plana.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 2.247.921,00 kn te rashodi u iznosu od 2.302.600,00 kn. Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2021. planirani su prihodi u iznosu od 3.441.137,00 kn te rashodi u iznosu od 2.476.348,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima (iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne/regionalne samouprave) u iznosu od 2.939.655,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 377.240,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 124.229,00 kn te prihode od imovine u iznosu od 13,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 1.934.207,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 520.618,00 kn, financijske rashode u iznosu od 11.523,00 kn te rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 10.000,00 kn.

Financijskim planom za 2021. te njegovim izmjenama i dopunama planiran je rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na 31. prosinca 2020. (Financijskim planom u iznosu od 985.000,00 kn, a njegovim izmjenama i dopunama u iznosu od 993.200,00 kn) te je utvrđen najviši postotak preraspodjele sa stavke rashoda u visini od 30,0 %.

Obrazloženje Financijskog plana sastoji se od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u 2021. (Godišnji program rada). U obrazloženju skupina prihoda i rashoda, uz svaku skupinu prihoda i rashoda navedeno je koje prihode i rashode obuhvaćaju, očekuje li se njihovo ostvarenje u 2021. te za pojedine skupine prihoda (po posebnim propisima iz proračuna) i rashoda (za zaposlene i materijalne rashode) osnova na temelju koje je planirano njihovo ostvarenje (prihodi iz državnog proračuna za redovno financiranje prema broju zastupničkih mjesta u Hrvatskom saboru; prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne/regionalne samouprave od naknada troškova izborne promidžbe za sudjelovanje na izborima za članove predstavničkih tijela i za redovno godišnje financiranje prema broju članova Stranke u predstavničkim tijelima; planirano zapošljavanje u 2021.; troškovi sudjelovanja na lokalnim izborima). U dijelu koji se odnosi na postupak donošenja izmjena i dopuna Financijskog plana navedeno je da se izmjene i dopune donose u slučaju značajnih odstupanja u prihodima i rashodima predviđenim godišnjim Financijskim planom, a značajnim odstupanjem smatra se odstupanje u visini od 40,0 % i više.

Godišnji program rada za 2021. i njegove izmjene i dopune sadrži ciljeve (koji su najvećim dijelom istovjetni ciljevima osnivanja Stranke prema Statutu) i planirane aktivnosti za ostvarivanje ciljeva te potrebna sredstva za ostvarivanje planiranih aktivnosti. Izmjenama i dopunama Godišnjeg programa rada za 2021., za ostvarivanje planiranih aktivnosti planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 2.476.348,00 kn, što je istovjetno iznosu rashoda planiranih Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2021. Planirane aktivnosti odnose se na: sudjelovanje na lokalnim izborima u koalicijama sa sedam političkih stranaka u 12 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (izborna promidžba), za što su planirana sredstva u iznosu od 1.097.235,00 kn; redovito javno iznošenje stavova Stranke o aktualnim političkim pitanjima putem mrežnih stranica Stranke, društvenih mreža i medijskih priopćenja, kroz organizaciju javnih događanja (konferencije za medije, medijski nastupi predstavnika Stranke i slične aktivnosti), prema potrebi oglašavanjem u medijima i na društvenim mrežama, za što su planirana sredstva u iznosu od 346.407,00 kn; ispitivanje javnog mnijenja građana putem usluga agencija, za što su planirana sredstva u iznosu od 88.750,00 kn; organizaciju središnjeg dočeka rezultata lokalnih izbora, za što su planirana sredstva u iznosu od 85.124,00 kn te komunikaciju i procese unutar Stranke (putem *online* komunikacije organizacija najmanje dvije sjednice Skupštine i četiri sjednice Upravnog odbora, Vijeća i koordinacija, redovnih sastanaka članova i simpatizera Stranke radi raspravljanja o stavovima Stranke i aktualnim političkim i društvenim pitanjima, organizacija i koordinacija sastanaka tematskih grupa te putovanja zbog održavanja sastanaka), za što su planirana sredstva u iznosu od 79.041,00 kn. Osim planiranih sredstava za realizaciju navedenih aktivnosti, planirana su i sredstva za pomoć stradalima u potresu na Baniji (putem novčanih donacija Zakladi Zamah) u iznosu od 10.000,00 kn te za organizacijske troškove Stranke u ukupnom iznosu od 769.791,00 kn (rashodi za zaposlene za četvero zaposlenika u iznosu od 520.618,00 kn, troškovi rada ureda (zakup poslovnih prostora, režijski troškovi, čišćenje, uredski materijal, najam opreme, poštanski i drugi troškovi ureda) u iznosu od 159.292,00 kn, troškovi honorara osobama iz operativnog tima zbog povećanog angažmana u iznosu od 36.740,00 kn, knjigovodstvenih usluga u iznosu od 28.100,00 kn, bankarskih usluga u iznosu od 11.523,00 kn, nabave uredske i druge opreme u iznosu od 10.328,00 kn te drugi organizacijski troškovi u iznosu od 3.190,00 kn).

Financijski izvještaji

Stranka sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu). Financijski izvještaji s propisanim prilogima (Financijski plan i Godišnji program rada za 2021. i njihove izmjene i dopune te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 3.401.645,00 kn, što je 1.482.063,00 kn ili 77,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 39.492,00 kn ili 1,2 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	1.099.309,00	2.052.786,00	186,7
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	0,00	848.785,00	-
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	154.775,00	120.964,00	78,2
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	275.480,00	377.153,00	136,9
5.	Drugi prihodi	390.018,00	1.957,00	0,5
	Ukupni prihodi	1.919.582,00	3.401.645,00	177,2

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 2.052.786,00 kn ili 60,3 % te prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 848.785,00 kn ili 25,0 %. Svi drugi prihodi (od dobrovoljnih priloga / donacija, članarina i članskih doprinosa te drugi) ostvareni su u iznosu od 500.074,00 kn i čine 14,7 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna za 953.477,00 kn ili 86,7 % (jer su prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke u prethodnoj godini ostvareni za razdoblje od srpnja do prosinca, a u 2021. za razdoblje od siječnja do prosinca) te prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 848.785,00 kn (jer su u 2021., nakon provedenih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te vijeća gradskih četvrti i vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba, ostvareni prihodi od naknade troškova izborne promidžbe i za redovito financiranje Stranke, koji u prethodnoj godini nisu ostvareni).

Vrijednosno značajnije su smanjeni drugi prihodi (za 388.061,00 kn ili 99,5 %) jer su u prethodnoj godini u okviru navedenih prihoda (na računu tekućih prihoda od povezanih neprofitnih organizacija) u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana sredstva od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe, a u 2021. na računu obveza za dane predujmove.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 2.052.786,00 kn, a odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su na temelju odredaba članka 6., stavka 1. i članka 7., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici, a sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih zastupničkih mjesta, prema konačnim rezultatima izbora za zastupnike u Hrvatski sabor. U skladu s odredbom članka 10., stavka 1. spomenutog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju, srpnju i rujnu 2021. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 6/21, 78/21 i 107/21), prema kojima su Stranci u 2021. raspoređena sredstva u ukupnom iznosu od 2.052.786,00 kn, za osvojenih pet zastupničkih mjesta na izborima za zastupnike u 10. saziv Hrvatskog sabora. Sredstva iz državnog proračuna doznačena su na žiroračun Stranke u siječnju i travnju 2021. za četiri zastupnika i jednu zastupnicu u iznosu od 1.016.922,00 kn te u srpnju i listopadu 2021. za tri zastupnika i dvije zastupnice u iznosu od 1.035.864,00 kn.

– Prihodi iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 848.785,00 kn odnose se na prihode od naknade troškova izborne promidžbe za sudjelovanje na izborima 2021. u iznosu od 597.960,00 kn i za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 250.825,00 kn.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za sudjelovanje na izborima 2021. u iznosu od 597.960,00 kn odnose se na naknadu troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća gradskih četvrti i vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba u iznosu od 336.410,00 kn (od čega za izbor članova vijeća mjesnih odbora u iznosu od 236.134,00 kn i vijeća gradskih četvrti u iznosu od 100.276,00 kn), članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 195.733,00 kn (od čega iz proračuna osam gradova u iznosu od 145.143,00 kn i četiri županije u iznosu od 50.590,00 kn) te od četiri kandidata za gradonačelnika koje je Stranka predložila i sudjelovala u financiranju troškova njihove izborne promidžbe u iznosu od 65.817,00 kn.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća gradskih četvrti i vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba ostvareni su na temelju Odluke o izborima članova vijeća gradskih četvrti i članova vijeća mjesnih odbora – pročišćeni tekst (Službeni glasnik Grada Zagreba 10/21), Zaključka o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća gradskih četvrti i članova vijeća mjesnih odbora iz travnja 2021. (Službeni glasnik Grada Zagreba 10/21), Koalicijskog sporazuma iz travnja 2021. (prema kojemu je Stranka bila nositeljica liste te otvorila posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe za članove vijeća gradskih četvrti i vijeća mjesnih odbora), Dodatka navedenom Koalicijskom sporazumu iz rujna 2021. te Zaključka o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova Vijeća Mjesnog odbora Dotrščina iz rujna 2021. (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/21), na kojima je Stranka sudjelovala samostalno. Po održanim izborima, Stranka je s koalicijskim partnerima osvojila ukupno 685 vijećničkih mjesta u vijećima gradskih četvrti i mjesnih odbora te su iz proračuna Grada Zagreba ostvarena sredstva od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 1.205.625,00 kn (za izbor članova vijeća mjesnih odbora u iznosu od 803.625,00 kn i vijeća gradskih četvrti u iznosu od 402.000,00 kn). Prema Dodatku Koalicijskom sporazumu, nakon podmirenja naknadnih troškova platnog prometa u iznosu od 166,00 kn, za raspodjelu su preostala sredstva u iznosu od 1.205.459,00 kn, koje je Stranka početkom listopada 2021. s posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe uplatila na žiroračune koalicijskih partnera (pet političkih stranaka) u iznosu od 870.339,00 kn te na redovni žiroračun Stranke u iznosu od 335.120,00 kn. Koncem prosinca 2021. iz proračuna Grada Zagreba ostvareni su prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za osvojeno jedno vijećničko mjesto na izborima za članove Vijeća mjesnog odbora Dotrščina u iznosu od 1.125,00 kn, odnosno ukupno 336.245,00 kn, što je 166,00 kn manje od prihoda evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima (radi podmirenja naknadnih troškova platnog prometa).

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 195.733,00 kn ostvareni su iz proračuna osam gradova (Zagreb, Pula, Split, Rijeka, Osijek, Pazin, Karlovac i Dubrovnik) u iznosu od 145.143,00 kn i četiri županije (Primorsko-goranska, Karlovačka, Istarska i Dubrovačko-neretvanska) u iznosu od 50.590,00 kn. Ostvareni su na temelju Odluke o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 41/21), koju je u travnju 2021. donijela Vlada Republike Hrvatske, prema kojoj pravo na naknadu troškova izborne promidžbe imaju političke stranke i liste grupe birača koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela, odluka županijskih i gradskih izbornih povjerenstava te koalicijskih sporazuma o zajedničkom izlasku na izbore zaključenih s drugim političkim strankama (od jedne do pet političkih stranaka) i dodataka navedenim koalicijskim sporazumima (kojima je utvrđena raspodjela sredstava od naknade troškova izborne promidžbe). Po održanim redovnim izborima u svibnju 2021. i prijevremenim izborima za Gradsko vijeće Grada Pazina u listopadu 2021., Stranka i koalicijski partneri ostvarili su pravo na naknadu troškova izborne promidžbe (za ukupno 67 osvojenih mjesta u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) u iznosu od 396.453,00 kn, od čega je s posebnih računa za financiranje izborne promidžbe na žiroračune koalicijskih partnera preneseno 200.719,00 kn, na redovni žiroračun Stranke 195.137,00 kn, a 597,00 kn odnosi se na prihode za podmirenje naknadnih troškova platnog prometa po posebnim računima koje je otvorila Stranka.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za izbor gradonačelnika u iznosu od 65.817,00 kn ostvareni su od kandidata za gradonačelnike koje je Stranka predložila (kandidata za gradonačelnika Grada Zagreba u iznosu od 35.086,00 kn, Grada Pule u iznosu od 21.202,00 kn, Grada Pazina u iznosu od 9.458,00 kn te Grada Splita u iznosu od 71,00 kn). Ostvareni su na temelju Odluke o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika i za izbor zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno iz reda pripadnika Hrvatskog naroda (Narodne novine 41/21), koju je u travnju 2021. donijela Vlada Republike Hrvatske, koalicijskih sporazuma i dodataka koalicijskim sporazumima te obračuna naknade troškova izborne promidžbe.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju političkih stranaka iz njihovih proračuna. Prema odredbi članka 6., stavka 2. te članka 7., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Stranka, nakon izbora održanih u svibnju 2021. i prijevremenih izbora za Gradsko vijeće Grada Pazina održanih u listopadu 2021., ima ukupno 26 članova u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (sedam članova županijskih skupština i 19 članova gradskih vijeća). Prema odlukama predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju političkih stranaka iz njihovih proračuna, Stranka je u 2021. ostvarila pravo na naknadu za redovito godišnje financiranje u iznosu od 275.537,00 kn, od čega je na žiroračun Stranke do konca 2021. uplaćeno 250.825,00 kn, a 24.712,00 kn u siječnju 2022.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni u iznosu od 120.964,00 kn odnose se na članske doprinose u iznosu od 74.739,00 kn i članarine u iznosu od 46.225,00 kn.

Prema odredbi članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, članarina, odnosno članski doprinos je redoviti novčani iznos što ga član političke stranke plaća političkoj stranci na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke stranke. Prema odredbama Statuta Stranke, članovi su obvezni plaćati godišnju članarinu Stranci, a odluku o iznosu godišnje članarine te članskim doprinosima donosi Upravni odbor. Prema Odluci o iznosu godišnje članarine i članskih doprinosa za 2021., najmanji iznos članarine koji su članovi Stranke dužni uplatiti za tekuću godinu je 10,00 kn; članarinu su dužni uplatiti najkasnije do 31. prosinca na središnji žiroračun Stranke; ako član Stranke nije platio članarinu za prethodnu kalendarsku godinu, nema pravo sudjelovanja u odlučivanju u upravnim tijelima Stranke niti birati i biti biran u upravna tijela Stranke, a ta prava ponovno stječe uplatom navedene članarine; članskim doprinosom smatra se svaka uplata člana u tijeku godine za koju je pri uplati kao svrha uplate navedeno plaćanje članskog doprinosa; iznos članskog doprinosa je proizvoljan i bez vremenskog ograničenja te pridonosi ostvarivanju ciljeva zbog kojih je Stranka osnovana i podupire rad Stranke u cijelosti.

Ako je član u tijeku godine uplatio članski doprinos u iznosu od 10,00 kn ili više, smatrat će se da je prvom takvom uplatom izvršena obveza plaćanja godišnje članarine. Prema podacima Stranke o broju članova, koncem 2021. Stranka je imala 172 člana.

Stranka je izdavala potvrde i vodila evidenciju o primljenim članarinama / članskim doprinosima u 2021.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 377.153,00 kn. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje izborne promidžbe za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 315.085,00 kn te za financiranje redovnih političkih aktivnosti u iznosu od 62.068,00 kn.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje izborne promidžbe odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) primljene od 792 fizičke osobe u novcu u iznosu od 291.275,00 kn (u pojedinačnim iznosima od 10,00 kn do 5.000,00 kn), 13 pravnih osoba u novcu u iznosu od 22.900,00 kn (u pojedinačnim iznosima od 200,00 kn do 5.000,00 kn) te jedne pravne osobe u proizvodima i uslugama u iznosu od 910,00 kn. Dobrovoljni prilogi (donacije) za financiranje redovne političke aktivnosti odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) u novcu od 102 fizičke osobe u iznosu od 52.068,00 kn (u pojedinačnim iznosima od 50,00 kn do 15.000,00 kn) i dvije pravne osobe u novcu u iznosu od 10.000,00 kn (u iznosima po 5.000,00 kn). Iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima. Fizičke i pravne osobe koje su dale dobrovoljne priloge (donacije) dostavile su izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima. Tijekom 2021. Stranka nije primila dobrovoljne priloge (donacije) čija je pojedinačna vrijednost veća od 5.000,00 kn. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka je izdavala potvrde i vodila evidencije o primitku dobrovoljnih priloga (donacija).

– Drugi prihodi

Drugi prihodi u iznosu od 1.957,00 kn odnose se na uplaćene dobrovoljne priloge (donacije) iz neimenovanih izvora, nedozvoljene dobrovoljne priloge (donacije) i uplaćene nakon završetka izborne promidžbe u iznosu od 1.943,00 kn te prihode od financijske imovine (kamate na depozite po viđenju) u iznosu od 14,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 2.556.832,00 kn, što je 1.601.084,00 kn ili 167,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 80.484,00 kn ili 3,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	0,00	509.818,00	-
2.	Materijalni rashodi	945.278,00	2.018.293,00	213,5
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	818.975,00	1.477.869,00	180,5
2.2.	Drugi materijalni rashodi	126.303,00	540.424,00	427,9
3.	Rashodi amortizacije	0,00	925,00	-
4.	Financijski rashodi	7.189,00	15.853,00	220,5
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	0,00	10.000,00	-
6.	Drugi rashodi	3.281,00	1.943,00	59,2
	Ukupni rashodi	955.748,00	2.556.832,00	267,5
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	1.919.582,00	3.401.645,00	177,2
	Višak prihoda	963.834,00	844.813,00	87,7

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu od 1.477.869,00 kn ili 57,8 %, drugi materijalni rashodi u iznosu od 540.424,00 kn ili 21,1 % i rashodi za zaposlene u iznosu od 509.818,00 kn ili 20,0 %. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije, financijski rashodi, rashodi za donacije/pomoći i drugi rashodi) ostvareni su u iznosu od 28.721,00 kn i imaju 1,1 % udjela u ukupno ostvarenim rashodima.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno najznačajnija odstupanja odnose se na materijalne rashode koji su ostvareni više za 1.073.015,00 kn ili 113,5 %, najvećim dijelom zbog ostvarenih troškova za financiranje izborne promidžbe za lokalne izbore (izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te gradonačelnika i njihovih zamjenika). Također, u 2021. ostvareni su rashodi koji u prethodnoj godini nisu ostvareni, a odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 509.818,00 kn (Stranka u prethodnoj godini nije imala zaposlenih, a u veljači i ožujku 2021. zaposleno je četvero zaposlenika) te rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 10.000,00 kn (pomoć za stradale na potresom pogođenom području).

Rashodi su ostvareni za programe i aktivnosti u okviru redovne djelatnosti u iznosu od 1.357.265,00 kn, za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (redovni izbori i prijevremeni izbori za izbor članova predstavničkih tijela Grada Pazina) u iznosu od 1.068.658,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 1.056.545,00 kn, financijskih rashoda u iznosu od 10.170,00 kn i drugih rashoda u iznosu od 1.943,00 kn), izbor gradonačelnika te njihovih zamjenika koje je Stranka predložila u iznosu od 129.967,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 129.404,00 kn i financijskih rashoda u iznosu od 563,00 kn), izbor članova vijeća gradskih četvrti i vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba u iznosu od 621,00 kn (u okviru financijskih rashoda) te izbor zastupnika u Hrvatski sabor koji su održani u srpnju 2020. u iznosu od 321,00 kn (u okviru financijskih rashoda – naknada platnog prometa po posebnom računu, koji je zatvoren početkom veljače 2021.).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 509.818,00 kn, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 437.612,00 kn i doprinose na plaće u iznosu od 72.206,00 kn. Prosječna obračunana plaća u 2021. iznosila je bruto 10.129,00 kn, odnosno neto 6.821,00 kn. Plaće su obračunane u skladu s ugovorima o radu. Doprinosi, porez i prirez obračunani su i plaćeni u skladu s propisima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 1.477.869,00 kn, a odnose se na rashode za izbornu promidžbu za lokalne izbore u iznosu od 1.185.949,00 kn (od čega za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.056.545,00 kn te kandidata za gradonačelnike i njihove zamjenike u iznosu od 129.404,00 kn), kao i za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 291.920,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.056.545,00 kn odnose se na rashode za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 786.166,00 kn, intelektualne i osobne usluge (između ostalog, usluge strateškog planiranja, izrade medijske strategije za lokalne izbore te obrade zvuka za promotivne spotove i videoprodukciju) u iznosu od 86.005,00 kn, zakupnine (poslovnih prostora i javnih površina te opreme) u iznosu od 71.350,00 kn, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (za usluge fotografiranja, obrade fotografija, animacije, montaže videa i koordinacije volontera) u iznosu od 39.439,00 kn, rashode za materijal i energiju (uredski materijal, materijal za radionice, higijenske potrebe i razni potrošni materijal, sitni inventar – promotivni pultovi te električna energija, toplana i plin) u iznosu od 12.518,00 kn, računalne usluge (usluge održavanja mrežnih stranica, zakup domena i servera te pravo korištenja programskih licenci) u iznosu od 5.344,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 2.800,00 kn, telefonske i poštanske usluge u iznosu od 1.890,00 kn te druge usluge (usluge snimanja i fotografiranja, obrade i izrade videa i fotografija, tiskanja transparenta, fotokopiranja i uvezivanja te biljezi i takse) u iznosu od 51.033,00 kn.

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja ostvareni u iznosu od 786.166,00 kn odnose se na usluge oglašavanja na društvenoj mreži u iznosu od 472.589,00 kn, nabavu promidžbenih materijala (audiovizualnih zapisa, svjetlećih reklama, plakata, letaka, papirnatih vrećica, naljepnica, bedževa, majica i drugih promidžbenih materijala) u iznosu od 203.756,00 kn, usluge oglašavanja u tiskanim medijima u iznosu od 45.197,00 kn te druge usluge promidžbe i informiranja (usluge strateškog planiranja izborne promidžbe, izrade i provedbe komunikacijskog plana za političku promidžbu, izrade plakata i najma prostora za postavljanje plakata, postavljanja svjetlećih reklama, izrade i distribucije promotivnih materijala, izrade promotivnih tekstova za mrežne stranice, organizacije konferencija za medije te naknada za korištenje oglasne ploče) u iznosu od 64.624,00 kn.

Na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su održani 16. svibnja 2021. i prijevremenim izborima za Gradsko vijeće Grada Pazina održanim 3. listopada 2021. Stranka je sudjelovala samostalno (za članove Gradskog vijeća Grada Osijeka, kao i na redovnim i ponovljenim izborima za Gradsko vijeće Grada Pazina) te sa sedam političkih stranaka (Nova Ljevica, Zelena alternativa – Održivi razvoj Hrvatske, Zagreb je naš!, Pametno za Split i Dalmaciju, Za grad, Srđ je Grad i Zaokret – nezavisna lista; dalje u tekstu: koalicijski partneri) s kojima je u ožujku i travnju 2021. potpisala jedanaest koalicijskih sporazuma (za izbor članova županijskih skupština Primorsko-goranske, Istarske, Karlovačke i Dubrovačko-neretvanske županije, Gradske skupštine Grada Zagreba te gradskih vijeća gradova Splita, Rijeke, Pule, Karlovca, Dubrovnika i Korčule) i u rujnu 2021. dodatke navedenim koalicijskim sporazumima.

Nadalje, navedenim koalicijskim sporazumima, između ostalog, utvrđeno je da su nositelji koalicijskih sporazuma odgovorni za ispunjenje svih obveza koje proizlaze iz Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu; na koji način će se financirati izborna promidžbe (iznosi sredstava s kojima pojedini koalicijski partneri sudjeluju u financiranju troškova izborne promidžbe te mogućnost uplate sredstava iznad utvrđenih iznosa); da će se prikupljena neutrošena sredstva vratiti svim koalicijskim partnerima proporcionalno njihovim uplatama na poseban račun; ako se ostvare sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe, koalicijski partneri dogovorit će se oko podjele navedenih sredstava razmjerno uloženim sredstvima u izbornu promidžbu do punog povrata troškova, a ako nakon toga preostane sredstava, podijelit će se razmjerno ukupnom financijskom ulaganju svakog koalicijskog partnera. U slučajevima kada je iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareno pravo na naknadu troškova izborne promidžbe te ako su na posebnim računima za financiranje izborne promidžbe preostala neutrošena sredstva, njihova raspodjela među koalicijskim partnerima utvrđena je dodacima navedenim koalicijskim sporazumima. Stranka je otvorila jedanaest posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe (prema osam koalicijskih sporazuma, obvezu otvaranja posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe ima Stranka, a prema tri koalicijska sporazuma obvezu imaju druge političke stranke – Srđ je Grad i Nova ljevica, kao nositelji koalicijskih sporazuma) na koje je uplatila vlastita sredstva za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 707.446,00 kn, što je u poslovnim knjigama evidentirano na prijelaznom žiroračunu. Osim uplate sredstava na posebne račune, Stranka je za izbornu promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela izravno dobavljačima platila razne usluge (oglašavanje na društvenim mrežama te snimanje i obrada fotografija) u ukupnom iznosu od 5.300,00 kn, što je u izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe iskazano kao iznos tržišne vrijednosti proizvoda ili usluge, a u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke evidentirano i iskazano na računima rashoda prema vrsti rashoda (u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja te rashoda za druge usluge). Na posebne račune koalicijski partneri uplatili su novčana sredstva u iznosu od 471.185,00 kn, što je u poslovnim knjigama Stranke evidentirano na računu obveza za predujmove. Ostvareni rashodi za financiranje izborne promidžbe Stranke i koalicijskih partnera u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke evidentirani su i iskazani na pripadajućim računima rashoda.

Nakon okončanja izborne promidžbe, za posebne račune koje je otvorila, Stranka je sastavila financijske izvještaje za financiranje izborne promidžbe sa sastavnim dijelovima koji sadrže podatke za Stranku i koalicijske partnere te ih unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja dostavila Državnom izbornom povjerenstvu. U navedenim izvještajima troškovi za izbornu promidžbu iskazani su u iznosu od 1.438.542,00 kn, od čega se, prema obračunima troškova izborne promidžbe koje je sastavila Stranka, na troškove Stranke odnosi 1.001.476,00 kn odnosno 7.485,00 kn manje od rashoda evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima Stranke (u iznosu od 1.008.961,00 kn), a na troškove koalicijskih partnera 437.066,00 kn. U financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe iskazani su rashodi koji nisu evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke u iznosu od 5.675,00 kn (troškovi zakupa javnih površina koje je platio koalicijski partner i koji su iskazani kao tržišna vrijednost proizvoda ili usluge u iznosu od 4.800,00 kn te dva puta iskazani troškovi slanja letaka u iznosu od 875,00 kn), a nisu iskazani rashodi u iznosu od 13.160,00 kn (između ostalog, troškovi naknada platnog prometa nastali nakon sastavljanja navedenih izvještaja te troškovi televizijskog emitiranja promidžbenih spotova). Stranka je troškove izborne promidžbe koji se odnose na koalicijske partnere u iznosu od 437.066,00 kn u poslovnim knjigama evidentirala zatvaranjem obveza za predujmove i umanjenjem rashoda za promidžbu i informiranje.

Nakon podmirenja troškova izborne promidžbe koalicijskim partnerima vraćena su preostala neutrošena sredstva u iznosu od 34.119,00 kn te su u cijelosti zatvorene obveze za predujmove primljene od koalicijskih partnera.

Stranka je na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe koje je otvorila druga politička stranka uplatila predujmove za financiranje troškova izborne promidžbe u iznosu od 80.000,00 kn (evidentirano na računu potraživanja za dane predujmove), a prema obračunu troškova izborne promidžbe, troškovi Stranke za financiranje izborne promidžbe iznose 59.697,00 kn (evidentirano na računu rashoda za usluge promidžbe i informiranja), dok su preostala neutrošena sredstva u iznosu od 20.303,00 kn vraćena na žiroračun Stranke.

Rashodi za izbornu promidžbu kandidata za gradonačelnike i njihove zamjenike koje je predložila Stranka u iznosu od 129.404,00 kn odnose se na rashode za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 86.592,00 kn, troškove sitnog inventara (izrada reklamnih panoa za izbornu promidžbu kandidata za gradonačelnika Grada Zagreba) u iznosu od 28.800,00 kn, zakup javnih površina u iznosu od 7.530,00 kn, naknade troškova ostalim osobama izvan radnog odnosa (izrada promotivnog spota i šminkanje kandidata za gradonačelnike) u iznosu od 5.282,00 kn te usluge produkcije u iznosu od 1.200,00 kn.

Na izborima za općinske načelnike, gradonačelnike i župane te njihove zamjenike Stranka je s koalicijskim partnerima, prema koalicijskim sporazumima o zajedničkom izlasku na izbore, predložila kandidate za gradonačelnike i njihove zamjenike osam gradova (Zagreba, Splita, Rijeke, Pule, Pazina, Karlovca, Osijeka i Dubrovnika). Za financiranje izborne promidžbe pet kandidata za gradonačelnike (gradova Zagreba, Splita, Pule, Pazina i Karlovca) Stranka je na posebne račune za financiranje izborne promidžbe koje su otvorili kandidati za gradonačelnike uplatila ukupno 49.608,00 kn. Osim uplate na posebne račune, na temelju računa koji glase na Stranku, razne usluge u vezi s izbornom promidžbom kandidata za gradonačelnike u iznosu od 120.568,00 kn plaćene su dobavljačima sa žiroračuna Stranke za redovno poslovanje. Prijenos/uplata sredstava na posebne račune u poslovnim knjigama Stranke evidentirana je na računu potraživanja za predujmove u iznosu od 39.608,00 kn i na računu rashoda za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 10.000,00 kn, a računi za usluge koji su plaćeni izravno dobavljačima u iznosu od 120.568,00 kn evidentirani su u poslovnim knjigama Stranke na računima rashoda prema vrsti rashoda (u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja, za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa, za zakupnine i najamnine, intelektualne i osobne usluge, sitni inventar te ostalih financijskih rashoda), umjesto u okviru rashoda vezanih za financiranje povezanih neprofitnih organizacija. Nakon okončanja izborne promidžbe, na temelju dodataka koalicijskim sporazumima i obračuna troškova izborne promidžbe s posebnih računa za financiranje izborne promidžbe kandidata za gradonačelnike na žiroračun Stranke uplaćen je dio preostalih neutrošenih sredstva u iznosu od 40.280,00 kn (u poslovnim knjigama Stranke evidentirano zatvaranjem potraživanja za predujmove i umanjenjem rashoda za usluge promidžbe i informiranja) te dio sredstava od naknade troškova izborne promidžbe u ukupnom iznosu od 65.817,00 kn (u poslovnim knjigama Stranke evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano na računu prihoda po posebnim propisima iz proračuna), što je trebalo u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati u okviru prihoda od povezanih neprofitnih organizacija, jer se sredstva koja politička stranka uplati kandidatu za financiranje izborne promidžbe i sredstva koja kandidat uplati političkoj stranci nakon izborne promidžbe, sukladno Zakonu o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, smatraju prihodima od povezanih neprofitnih organizacija. Navedeni način evidentiranja i iskazivanja sredstava koja je Stranka uplatila kandidatima za financiranje izborne promidžbe i koja su kandidati uplatili Stranci nakon izborne promidžbe utjecao je na strukturu te iznos prihoda i rashoda, ali nije utjecao na ostvareni rezultat poslovanja iskazan u financijskim izvještajima.

Koalicijskim sporazumima o zajedničkom izlasku na izbore za članove predstavničkih tijela, kao i za gradonačelnike i njihove zamjenike te dodacima koalicijskim sporazumima nije jasno utvrđen način obračuna ukupnih troškova izborne promidžbe (koji dio rashoda odnosno obveza financira pojedini koalicijski partner), način evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedinog koalicijskog partnera (na temelju obračuna ili preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima) te način sastavljanja obračuna ukupnih troškova izborne promidžbe. U dodacima koalicijskim sporazumima naveden je ukupni iznos sredstava koji pripada svakom koalicijskom partneru (obuhvaća sredstva od naknade troškova izborne promidžbe i preostala sredstva na posebnim računima za financiranje izborne promidžbe umanjena za iznos troškova nastalih nakon sastavljanja financijskih izvještaja za financiranje izborne promidžbe), ali nije navedeno niti je iz obračuna troškova izborne promidžbe vidljivo na koji je način obavljena raspodjela navedenih sredstava.

S obzirom na navedeno, skreće se pozornost da je sporazumima o zajedničkom izlasku na izbore, između ostalog, potrebno jasno i nedvojbeno urediti način financiranja i sastavljanja obračuna ukupnih troškova izborne promidžbe te način evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedinog koalicijskog partnera (na temelju obračuna ili preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima), u dodacima koalicijskim sporazumima i uz obračun troškova izborne promidžbe navesti na koji je način obavljena raspodjela sredstava odnosno iznos neutrošenih vlastitih sredstava i sredstava od naknade troškova izborne promidžbe te iznos troškova izborne promidžbe koji se odnosi na sve koalicijske partnere, kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima bili evidentirani odnosno iskazani u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Rashodi za promidžbu i informiranje za redovno poslovanje Stranke ostvareni su u iznosu od 291.920,00 kn. Odnose se na rashode za usluge u vezi s promocijom Stranke (montaža i titl videa, snimanje i videoprijenosi uživo, dizajn infografike, izrada biltena, pisanje priopćenja/vijesti za mrežne stranice, objave na društvenim mrežama i druge usluge) u iznosu od 124.127,00 kn, usluge istraživanja javnog mnijenja u iznosu od 101.250,00 kn, promidžbeni materijal (majice s tiskom, senzori, značkice, baneri i naljepnice, letci, plakati te drugi promidžbeni materijal) u iznosu od 44.008,00 kn i usluge korištenja aplikacije za praćenje *online* medija u iznosu od 22.535,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 540.424,00 kn. Odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge (usluge savjetovanja, sukreiranja javnih politika, tumačenja zakona, izrade redovnih izvješća za Hrvatski sabor, vođenja računovodstva i javnobilježničke usluge) u iznosu od 165.763,00 kn, zakupnine (zakup poslovnih prostora i opreme) u iznosu od 149.059,00 kn, naknade za obavljanje aktivnosti (naknade na temelju ugovora o djelu i autorskom djelu za usluge obrade fotografija, fotografiranje, animaciju i montažu videa te koordinaciju volontera) u iznosu od 44.403,00 kn, naknade troškova službenih putovanja (dnevnice, smještaj i drugi troškovi) u iznosu od 35.668,00 kn (od čega se 27.533,00 kn odnosi na naknade troškova zaposlenima i 8.135,00 kn na naknade troškova ostalim osobama izvan radnog odnosa), uredski materijal i ostale materijalne rashode (uredski materijal, materijal i sredstva za čišćenje, zaštitne maske za lice, toplomjer) u iznosu od 28.073,00 kn, računalne usluge (usluge korištenja komunikacijskih platformi, smještaja mrežnih stranica na mrežni server te održavanja mrežnih stranica) u iznosu od 25.251,00 kn, komunalne usluge (usluge opskrbe vodom, iznošenja i odvoza smeća, čišćenja ureda, čuvanja imovine i osoba te komunalna i vodna naknada) u iznosu od 21.736,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja (usluge bojenja, dostave i montaže uredskog namještaja, postavljanje računalne i prateće opreme, popravak namještaja i druge usluge) u iznosu od 17.994,00 kn, naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 10.800,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 10.648,00 kn, sitni inventar (zvučna oprema, uređaji za prijenosni kućni internet te uredski namještaj) u iznosu od 10.130,00 kn, pričuvu za održavanje zgrade u iznosu od 8.702,00 kn, energiju (električnu energiju i plin) u iznosu od 4.729,00 kn, usluge telefona pošte i prijevoza (troškovi telefona, interneta i slanja pošiljaka) u iznosu od 4.464,00 kn i druge usluge u iznosu od 3.004,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 925,00 kn. Odnose se na trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanoj stopi amortizacije (prijenosno računalo).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 15.853,00 kn, a odnose se na troškove platnog prometa u iznosu od 12.267,00 kn i negativne tečajne razlike u iznosu od 3.586,00 kn. Ostvareni su za izbornu promidžbu na lokalnim i mjesnim izborima održanim tijekom 2021. u iznosu od 11.354,00 kn (za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 10.170,00 kn, članova vijeća gradskih četvrti i vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba u iznosu od 621,00 kn te gradonačelnika i njihovih zamjenika u iznosu od 563,00 kn), za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 4.177,00 kn te naknadne troškove platnog prometa po posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor 2020. (koji je zatvoren u veljači 2021.) u iznosu od 322,00 kn.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 10.000,00 kn, a odnose se na donaciju danu Regionalnoj zakladi za lokalni razvoj Zamah za pomoć stradalima u potresu na Baniji, prema odluci Upravnog odbora.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi u iznosu od 1.943,00 kn odnose se na uplate primljenih dobrovoljnih priloga / donacija (nedozvoljenih donacija, donacija iz neimenovanih izvora te uplaćenih nakon završetka izborne promidžbe na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe) u državni proračun. Prema odredbama članaka 26. i 46. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, navedene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka je prijavila Državnom izbornom povjerenstvu.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2021. iznosi 844.813,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 978.517,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.823.330,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 1.887.446,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	0,00	4.626,00	-
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	0,00	4.626,00	-
2.	Financijska imovina	1.006.846,00	1.882.820,00	187,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.006.846,00	1.873.592,00	186,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	0,00	7.095,00	-
2.3.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0,00	2.133,00	-
	Ukupno imovina	1.006.846,00	1.887.446,00	187,5
3.	Obveze	28.329,00	64.116,00	226,3
3.1.	Obveze za rashode	28.329,00	64.116,00	226,3
4.	Vlastiti izvori	978.517,00	1.823.330,00	186,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.006.846,00	1.887.446,00	187,5

Najznačajnije povećanje vrijednosti imovine odnosi se na povećanje novca u banci i blagajni za 866.746,00 kn ili 86,1 % (zbog neutrošenih ostvarenih prihoda u 2021.), vlastitih izvora za 844.813,00 kn ili 86,3 % (zbog ostvarenog viška prihoda u 2021.) te obveza za 35.787,00 kn ili 126,3 % (najvećim dijelom zbog nepodmirenih obveza za rashode za zaposlene odnosno plaće za prosinac 2021.).

Nefinancijska imovina koncem 2021. iskazana je u vrijednosti od 4.626,00 kn, a odnosi se na vrijednost prijenosnog računala (s uključenim operacijskom sustavom Windows), koje je nabavljeno u travnju 2021.

Financijska imovina u iznosu od 1.882.820,00 kn odnosi se na novac na žiroračunima u poslovnoj banci u iznosu od 1.873.592,00 kn, potraživanja za dane predujmove u iznosu od 6.328,00 kn (dobavljačima za zakup razglasne opreme i prostora u iznosu od 6.110,00 kn, zaposlenima i drugim osobama za izradu ključeva u iznosu od 218,00 kn) te na rashode budućih razdoblja (unaprijed plaćena usluga smještaja mrežnih stranica Stranke na mrežni server, registracija naplatnih domena te zakup dodatnog diskovnog prostora) u iznosu od 2.133,00 kn i dani jamčevni plog Gradu Pazinu za zakup poslovnog prostora u iznosu od 767,00 kn.

Obveze u iznosu od 64.116,00 kn odnose se na obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2021.) u iznosu od 48.872,00 kn, naknade troškova zaposlenima (za prijevoz na posao i s posla te službena putovanja) u iznosu od 1.661,00 kn, prema dobavljačima za obavljene usluge u iznosu od 10.164,00 kn, za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 3.406,00 kn te druge obveze (za nabavu u gotovini) u iznosu od 13,00 kn. Do vremena obavljanja revizije podmirene su obveze u iznosu od 64.030,00 kn ili 99,9 % ukupnih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 1.823.330,00 kn odnose se na višak prihoda (raspoloživ u sljedećem razdoblju).

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 23. ožujka do 24. studenoga 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 138/20)
5. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
7. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)

8. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20 i 1/21)
9. Statut i Program Stranke
10. Financijski plan i Godišnji program rada za 2021. (prosinac 2020.) te Izmjene i dopune Financijskog plana i Godišnjeg programa rada za 2021. (prosinac 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjereno je ostvarenje i iskazivanje prihoda iz svih izvora u skladu s propisima i djelatnosti Stranke te računsko točnost dokumentacije na temelju koje su evidentirani rashodi. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima prihoda, rashoda te imovine, obveza i vlastitih izvora. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje i financiranje izborne promidžbe.

1. Planiranje

- 1.1. Skupština Stranke donijela je u prosincu 2020. Financijski plan i Godišnji program rada za 2021. te u prosincu 2021. Izmjene i dopune Financijskog plana i Godišnjeg programa rada za 2021.

Financijskim planom za 2021. planirani su prihodi u iznosu od 2.247.921,00 kn te rashodi u iznosu od 2.302.600,00 kn. Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2021. planirani su prihodi u iznosu od 3.441.137,00 kn te rashodi u iznosu od 2.476.348,00 kn. Očekivani rezultat poslovanja na 31. prosinca 2020. (odnosno godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan) Financijskim planom za 2021. planiran je u iznosu od 985.000,00 kn, a njegovim izmjenama i dopunama u iznosu od 993.200,00 kn. Prema podacima iz financijskih izvještaja za prethodnu godinu (2020.), višak prihoda za 2020. iznosio je 963.834,00 kn, a preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 14.863,00 kn te je koncem 2020. višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosio 978.517,00 kn. S obzirom na to da je u vrijeme donošenja Izmjena i dopuna Financijskog plana za 2021. bio poznat rezultat poslovanja 31. prosinca 2020., u Izmjenama i dopunama Financijskog plana trebalo ga je planirati u iznosu od 978.517,00 kn.

Odredbama članka 16. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da u financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan, a navedeni rezultat poslovanja sastoji se od prenesenog manjka, odnosno viška iz prethodnih godina i očekivanog manjka, odnosno viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan.

Državni ured za reviziju nalaže u financijskom planu točno iskazati rezultat poslovanja za koji se očekuje da će biti ostvaren 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se sastavlja financijski plan, ako je taj podatak poznat u vrijeme sastavljanja financijskog plana ili njegovih izmjena, a sve u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Programom rada za 2021. planirani su ciljevi i aktivnosti za ostvarivanje ciljeva te potrebna sredstva za njihovo provođenje. Planirane aktivnosti odnose se na: sudjelovanje na lokalnim izborima, za što su planirana sredstva u iznosu od 1.097.235,00 kn; redovito javno iznošenje stavova Stranke o aktualnim političkim pitanjima putem mrežnih stranica Stranke, društvenih mreža i medijskih priopćenja, kroz organizaciju javnih događanja, prema potrebi oglašavanjem u medijima i na društvenim mrežama, za što su planirana sredstva u iznosu od 346.407,00 kn; ispitivanje javnog mnijenja građana putem usluga agencija, za što su planirana sredstva u iznosu od 88.750,00 kn; organizaciju središnjeg dočeka rezultata lokalnih izbora, za što su planirana sredstva u iznosu od 85.124,00 kn te komunikaciju i procese unutar Stranke, za što su planirana sredstva u iznosu od 79.041,00 kn. Osim planiranih sredstava za realizaciju navedenih aktivnosti, planirana su i sredstva za pomoć stradalima u potresu na Baniji u iznosu od 10.000,00 kn te za organizacijske troškove Stranke (rashodi za zaposlene, troškovi rada ureda, troškovi honorara osobama iz operativnog tima zbog povećanog angažmana, knjigovodstvenih usluga, bankarskih usluga, nabave uredske i druge opreme te drugi organizacijski troškovi) u ukupnom iznosu od 769.791,00 kn.

U navedenom Programu rada uz planirane aktivnosti rashodi nisu navedeni prema vrstama utvrđenim računskim planom za neprofitne organizacije zbog čega je otežano praćenje ostvarenja Godišnjeg programa rada. Na računima na temelju kojih su ostvareni rashodi (za robu i usluge) navedene su aktivnosti na koje se rashodi odnose. Usporedbom aktivnosti navedenih na računima za robu i usluge s izvještajima o troškovima za financiranje izborne promidžbe te isplatama s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe utvrđeno je da u pojedinim slučajevima podaci o aktivnostima na koje se rashodi odnose nisu usklađeni, odnosno na pojedinim računima kao aktivnost navedeno je sudjelovanje na izborima, a računi nisu plaćeni s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe, nego s redovnog računa Stranke ili su kao aktivnosti navedene organizacijski troškovi i redovito javno iznošenje stavova Stranke, a plaćanje je obavljeno s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe. Odredbom članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da politička stranka financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada, uz planirane aktivnosti, navesti rashode prema vrstama utvrđenim računskim planom za neprofitne organizacije, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Također, preporučuje na svim računima za robu i usluge ispravno navesti aktivnost na koju se odnose ostvareni rashodi, kako bi se omogućila potpuna kontrola korištenja sredstava po aktivnostima utvrđenima godišnjim programom rada.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige te sastavljati i podnositi financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Evidentiranje i iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2021. evidentirani su i iskazani rashodi za isporučene robe i obavljene usluge koncem 2020. u iznosu od 15.862,00 kn, a odnose se na usluge ispitivanja javnog mnijenja u iznosu od 12.500,00 kn i nabavu vijenaca, cvijeća i svijeća u iznosu od 661,00 kn (na temelju računa iz studenoga i prosinca 2020.) te usluge pripreme i facilitacije sastanaka koordinacije Stranke i vođenja konzultacija s članstvom u vezi sa sukreiranjem javnih politika u razdoblju od 1. studenoga do 31. prosinca 2020. u iznosu od 2.701,00 kn (račun ispostavljen u veljači 2021.). Navedene rashode trebalo je evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima za 2020. prema računovodstvenom načelu nastanka događaja. U okviru rashoda za računalne usluge (pravo korištenja softvera – licence) evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima rashodi za uslugu korištenja aplikacije za održavanje videokonferencija (Zoom) u iznosu od 1.218,00 kn (s uračunanim porezom na dodanu vrijednost). Prema računu za navedenu uslugu koji je ispostavljen 13. listopada 2021., usluga se odnosi na razdoblje od 13. listopada 2021. do 12. listopada 2022. Spomenute rashode trebalo je evidentirati u poslovnim knjigama razmjerno vremenu korištenja usluge, i to u 2021. (od 13. listopada do konca prosinca) na računu rashoda za računalne usluge u iznosu od 267,00 kn, a razliku u iznosu od 951,00 kn na računu rashoda budućih razdoblja. Zbog navedenog, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2021. više su evidentirani i iskazani ukupni rashodi u iznosu od 951,00 kn. Prema odredbama članaka 9. i 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije; prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno financiranje Stranke za 2021. u iznosu od 24.712,00 kn (iz proračuna Grada Rijeke u iznosu od 15.000,00 kn te Grada Pazina u iznosu od 9.712,00 kn) nisu evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima za 2021. Na žiroračun račun Stranke navedena sredstva doznačena su početkom siječnja 2022., na temelju Odluke o raspoređivanju sredstava za financiranje političkih stranaka i članova izabranih s liste grupe birača zastupljenih u Gradskom vijeću Grada Rijeke za razdoblje lipanj – prosinac 2021. iz srpnja 2021. te Izmjene Odluke o raspoređivanju sredstava za financiranje političkih stranaka i nezavisnih vijećnika u Gradskom vijeću Grada Pazina iz studenoga 2021. Prema odredbama članka 8., stavka 2. i članka 10., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbama članaka 16., 22. i 32. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, financijska imovina obuhvaća, između ostalog, potraživanja za prihode poslovanja; skupina računa 16 – Potraživanja za prihode poslovanja, sadrži potraživanja: od kupaca, za članarine i članske doprinose, za prihode po posebnim propisima, za prihode od imovine te ostala nespomenuta potraživanja; prihodi po posebnim propisima iz proračuna jesu prihodi koje neprofitna organizacija ostvaruje u skladu sa zakonima i drugim propisima iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prema odredbama članka 7., stavka 1.; članka 8., stavka 2. te članka 28., stavka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo neprofitne organizacije temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija; neprofitna organizacija dužna je prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva; financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže rashode u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima evidentirati i iskazivati prema računovodstvenom načelu nastanka događaja odnosno priznavati u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, nalaže evidentirati i iskazivati potraživanja iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama navedenog Zakona te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

3. Financiranje izborne promidžbe

- 3.1. Za financiranje izborne promidžbe pet kandidata za gradonačelnike i njihove zamjenike Stranka je uložila sredstva u ukupnom iznosu od 170.176,00 kn, od čega je 49.608,00 kn uplatila na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe koje su otvorili kandidati za gradonačelnike. Osim uplate na posebne račune, na temelju računa koji glase na Stranku, razne usluge u vezi s izbornom promidžbom kandidata za gradonačelnike (izrada reklamnih panoa, oglašavanje na društvenim mrežama i radijskim postajama, izrada promotivnog spota, grafičke i tiskarske usluge, videoprodukcija, zakup javnih površina te šminkanje kandidata) u iznosu od 120.568,00 kn plaćene su dobavljačima sa žiroračuna Stranke za redovno poslovanje, umjesto s posebnih računa kandidata otvorenih za financiranje troškova izborne promidžbe, a u izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe koje su sastavili kandidati za gradonačelnike iskazane su kao iznos tržišne vrijednosti proizvoda ili usluge.

Financiranje izborne promidžbe kandidata za gradonačelnike i njihove zamjenike trebalo je u cijelosti provesti putem posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe, a sve transakcije na spomenutim računima dovršiti do vremena isteka roka za njihovo zatvaranje.

Prema odredbama članaka 27., 30., 32. i 36. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, sredstva za financiranje izborne promidžbe za kandidata za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana, politička stranka dužna je uplatiti na poseban račun kandidata za financiranje troškova izborne promidžbe. Poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe dužni su otvoriti kandidati za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, neovisno o tome jesu li ih predložile političke stranke ili birači, na način i u postupku prema općim pravilima bankarskog poslovanja, a na koji se primaju uplate donacija za financiranje izborne promidžbe i obavljaju sve transakcije koje se odnose na financiranje izborne promidžbe.

Političke stranke, odnosno kandidati dužni su, između ostalog, dovršiti sve transakcije na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe i zatvoriti ga najkasnije u roku od 60 dana od isteka roka za isplatu naknade troškova izborne promidžbe. Troškovima izborne promidžbe smatraju se troškovi nastali u svrhu javnog predstavljanja izbornih sudionika i njihovih izbornih programa te pozivanja birača da za njih glasuju na određenim izborima, kao i ostali troškovi koji su izravno povezani s izbornom promidžbom, i to od dana otvaranja posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe do dana zatvaranja navedenog posebnog računa.

Državni ured za reviziju nalaže financiranje troškova izborne promidžbe kandidata kojeg je Stranka predložila u cijelosti obavljati putem posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2020. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2021. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2020.	U financijskom planu iskazati rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se sastavlja financijski plan u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	odmah	djelomično provedeno
2.		2020.	Uskladiti podatke o rashodima planiranim financijskim planom i sredstvima potrebnim za ostvarivanje aktivnosti planiranih godišnjim programom rada.	odmah	provedeno
3.		2020.	U godišnjem programu rada, uz planirane aktivnosti, navesti rashode prema vrstama utvrđenim računskim planom za neprofitne organizacije, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	odmah	nije provedeno
4.		2020.	Na svim računima za robu i usluge ispravno navesti aktivnost na koju se odnose ostvareni rashodi, kako bi se omogućila potpuna kontrola korištenja sredstava po aktivnostima utvrđenima godišnjim programom rada.	28. veljače 2022.	djelomično provedeno
5.	Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji	2020.	Prihode i rashode u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazivati u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2022.	djelomično provedeno
6.		2020.	Sastavljati Bilješke uz Bilancu u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	28. veljače 2022.	provedeno

Obrazloženje danih naloga koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- U Financijskom planu i njegovim izmjenama i dopunama iskazan je očekivani rezultat poslovanja na 31. prosinca 2020., ali u izmjenama i dopunama nije iskazan cjelokupni iznos prenesenog viška prihoda prema podacima iz financijskih izvještaja za 2020.
- Na računima na temelju kojih su ostvareni rashodi (za robu i usluge) navedene su aktivnosti na koje se rashodi odnose, ali na pojedinim računima aktivnosti nisu ispravno navedene.
- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u obliku proizvoda i usluga evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima. Prihodi od članarina i članskih doprinosa evidentirani su i iskazani na pripadajućim računima računskog plana. Razmjerno vremenu korištenja usluga, u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za usluge registracije naplatne domene, ali nisu evidentirani i iskazani rashodi za uslugu korištenja aplikacije za održavanje videokonferencija.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Stranka prihvaća status naloga i preporuka iz prošle revizije.